

INSTRUCTIE SCREENING

Auteur: Veiligheid, Integriteit en Klachten

Status: Definitief

2 april 2020

Rubricering: Politie intern

©2020 Politie, all rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, op geautomatiseerde wijze opgeslagen of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Politie.

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	4
Afkortingenlijst	5
Soorten screening	6
Criteria voor screening	7
Categorieën	8
Bijlage 1 Specifieke doelgroepen	10
Categorieën:	10
Specifieke doelgroepen algemeen	10
Specifieke doelgroepen Ondersteunende Dienst Politieacademie (ODPA)	14
Bijlage 2 Vertrouwensfuncties	16
Sluitstukgedachte	16
Verantwoordelijkheden vakminister, werkgever en AIVD	16
Categorieën vertrouwensfuncties	16
Aanwijzing vertrouwensfuncties	16
Bijlage 3 Herhaalonderzoeken	17
Betrouwbaarheid- en geschiktheidsonderzoeken	17
Personeel met aanstelling	17
Externen	17
Veiligheidsonderzoeken	17
Functieclustering/mobiliteit vertrouwensfunctionarissen	17
Herhaalonderzoeken	18

Voorwoord

Het doel van deze instructie is inzicht te geven in de verschillende screenings die binnen de politie worden gebruikt. Daarnaast wordt helder voor welke groepen personen welk screeningsniveau is vereist. In de bijlage staan specifieke doelgroepen benoemd en geldigheidsduur van screenings.

De taakopdracht (artikel 3 Politiewet 2012) en de bevoegdheden van de politie stellen hoge eisen aan de politieorganisatie en haar medewerkers. Om de integriteit van de politie te bevorderen en te borgen kunnen uiteenlopende maatregelen getroffen worden, van technische- en fysieke beveiligingsmaatregelen tot maatregelen in de organisatorische sfeer (Integriteitsbeleid politie 2014-2017). Screening is één van de instrumenten in het gehele palet. Er zijn verschillende vormen van screening. Er dient te worden volstaan met de minst ingrijpende inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene. Steeds wordt binnen de kaders van proportionaliteit en subsidiariteit afgewogen welke vorm van screening van toepassing is. De aard van de werkzaamheden en het hierbij behorende risico worden hierbij beoordeeld door het Centraal Loket Screening (CLS) en de opdrachtgever. De betrokkene kan gevraagd worden een geheimhoudingsverklaring te tekenen.

Afkortingenlijst

AIVD	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
Barp	Besluit algemene rechtspositie politie
Brvp	Besluit rechtspositie vrijwillige politie
BE	Boegbeeld extern
BGO	Betrouwbaarheid- en Geschiktheidsonderzoek
BKR	Bureau Kredietregistratie
BOD	Bijzondere opsporingsdienst
Bpg	Besluit politiegegevens
CLS	Centraal Loket Screening
FM	Facility Management
FS	Facilitaire Services
LSOP	Landelijk Selectie en Opleidingsinstituut Politie
ODPA	Ondersteunende Dienst Politieacademie
PDM	Producten- en Dienstenmanagement
RC3	Rekencentrum 3
RIEC	Regionaal Informatie- en expertisecentrum
Vgb	Verklaring van geen bezwaar
VOG	Verklaring omtrent gedrag
VO	Veiligheidsonderzoek
Wbp	Wet bescherming persoonsgegevens
Wpg	Wet politiegegevens
Wvo	Wet veiligheidsonderzoeken
ZSM	Zo Snel, Slim, Selectief, Simpel, Samen en Samenlevingsgericht Mogelijk.
ZBO	Zelfstandig bestuursorgaan

Soorten screening

De samenleving moet erop kunnen vertrouwen dat de politie betrouwbaar en integer is. Een van de manieren om daar voor te zorgen is het screenen van (nieuwe) medewerkers.

Screening maakt inbreuk op de privacy en is daarom aan regels gebonden. Er zijn verschillende vormen van screening. Welke screening een nieuwe medewerker krijgt, hangt af van de functie die hij gaat uitoefenen.

De politie kent drie vormen van screening

De omvang van het onderzoek hangt af van de functie en waariemend werkt.

Het veiligheidsonderzoek is het meest omvangrijk.

Het betrouwbaarheids- en geschiktheidsonderzoek (BGO) zit er tussen in.

De minst omvangrijke vorm is de verklaring omtrent het gedrag (VOG).

Soort screening	Inhoud screening	Scope	Resultaat
Verklaring omtrent gedrag (VOG)	Administratieve naslag in justitiële documentatie. Bij 'hit' navraag politiegegevens. Beoordelingsperiode 4 jaar.	Strafblad met relevante feiten voor de functie	Wel of geen afgifte VOG
Betrouwbaarheids- en geschiktheidsonderzoek kort (BGO kort)	Administratieve naslag in politie- en justitiële systemen. Beoordelingsperiode 5 jaar.	Integriteit en betrouwbaarheid	Positief of negatief advies
Betrouwbaarheids- en geschiktheidsonderzoek lang (BGO lang)	BGO kort + financiële gegevens (BKR) + gesprek met betrokkene + horen referenten. Beoordelingsperiode 8 jaar.	Integriteit en betrouwbaarheid	Positief of negatief advies
P-veiligheidsonderzoek (P-VO)	10.2.g	Nationale veiligheid	Wel of geen afgifte Vgb
A-veiligheidsonderzoek (A-VO)		Nationale veiligheid	Wel of geen afgifte Vgb

Criteria voor screening

- Allereerst is van belang wat de **aard van de arbeidsrelatie** met de politieorganisatie is. De aard van de relatie bepaalt of er een wettelijke basis is voor een Betrouwbaarheid- en geschiktheidsonderzoek (BGO); en of het Protocol Betrouwbaarheid- en Geschiktheidsonderzoek¹ daarmee van toepassing is.
- Verschil tussen **autoriseren en verstrekken** van politiegegevens. Bij toegang tot politiegegevens is van belang wat de grondslag hiervoor is. Wanneer dit gebeurt op basis van het verstrekkingenregime van de Wpg, dan stelt de wet geen screeningseis, maar geldt wel de geheimhoudingsplicht van art 7 Wpg. Men doet het eigen werk voor de eigen organisatie en daarvoor worden politiegegevens op maat verstrekt. Wordt echter autorisatie (vrij zoeken) verleend op grond van art 6 Wpg, dan dient er sprake te zijn van het verrichten van werkzaamheden voor de politie, en is het Protocol BGO van toepassing.
- De **duur van het inhuurcontract en/of stage** is ook van belang voor de beoordeling welke screening van toepassing is.
- Voor de toegang² tot politiegebouwen (vaste toegangspas) kunnen ook eisen worden gesteld aan de betrokkenen.
- Een veiligheidsonderzoek als beschreven in artikel 3 van de Wet op de Veiligheidsonderzoeken wordt ingesteld als de werkzaamheden zijn aangewezen op de lijst vertrouwensfuncties politie. Vertrouwensfuncties zijn functies waarbij er risico is op schade aan de nationale veiligheid. Het beheer van de lijst vertrouwensfuncties politie ligt bij de afdeling Veiligheid, Integriteit en Klachten van de Korpsstaf. De functies worden aangewezen als vertrouwensfuncties door de Minister van Veiligheid en Justitie, in afstemming met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Deze lijst wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van eventuele actualiteiten of hernieuwde risico inschattingen.

¹ [10.2.g](#) /bgo-protocol-2014.html

² Referentiemodel Beveiliging Politiegebouwen RmBPG versie 1.1 definitief (Directie Facility Management, d.d. 10-07-2017). Het Kader Fysieke Toegangsbeleid Politie is nog in ontwikkeling.

Categorieën

Er zijn diverse categorieën personen die werken voor of bij de politie. Zo zijn er bijvoorbeeld medewerkers met een aanstelling (ambtenaren van politie), personen die op basis van een contract werkzaamheden verrichten voor de politie of personen die diensten leveren aan de politie. Hieronder worden de belangrijkste categorieën op een rij gezet.

	Categorie	Onder Protocol BGO?	Soort Screening	Grondslag screening	Verstrekking-regime politie-gegevens
1	(aspirant) politieambtenaren	ja	BGO lang + indien vertrouwensfunctie, ook veiligheidsonderzoek	Politiewet + Barp + Brvp (evt Wvo)	Art 4:3 Besluit politiegegevens
2	(aspirant) vrijwillige ambtenaren van politie	deels	Vrijwilligers die de opleiding ingaan, geldt een BGO-lang; Voor ATH vrijwilligers geldt in beginsel een VOG alleen wanneer dat onevenredige risico's met zich meebrengt zou een BGO kunnen worden via (overleg met CLS)	Artikel 4a Brvp	Art 4:3 Besluit politiegegevens
3	Externe medewerkers op vacaturebasis (instroom op basis van uitvraag FM Inhuurdesk en Externenbeheer)	ja	BGO lang indien het een LFNP functie betreft; BGO kort indien het andere werkzaamheden betreft + indien vertrouwensfunctie, ook veiligheidsonderzoek	Aangekondigde wijziging van de Politiewet. Minister heeft bepaald dat in afwachting van de wettelijke grondslag screening mag plaatsvinden.	Art 4:3 Besluit politiegegevens
4	Leveranciers van producten of diensten (instroom op basis van aanbestedingen door FM PDM (Inkoop)) vb. glazenwassers	nee	In de eisen bij de aanbesteding kan worden opgenomen dat de medewerker in het bezit moet zijn van een VOG.	-	-
5	Samenwerkingspartners die hun eigen werkzaamheden verrichten in een pand van de politie (vb. RIEC, ZSM, veiligheidshuis, veiligheidsregio)	nee	Brief Minister (20-11-2015) met verzoek deze categorie voorlopig te blijven screenen. Continuering van wat eerder werd gedaan. Bij een nieuw samenwerkingsverband geldt het nieuwe uitgangspunt een VOG.	-	-

6	Personen die voor werkzaamheden een vaste toegangspas tot een politiepand nodig hebben	nee	Er kan gevraagd worden een VOG te overleggen.	-	-
7	Commissie toezicht arrestantenzorg	nee	Naslag politiegegevens en justitiële gegevens verloopt via CLS	Art 24 lid 3 Besluit beheer politie	Art 4:3 Besluit politiegegevens

Bijlage 1 Specifieke doelgroepen

In deze bijlage staat voor een aantal doelgroepen benoemd onder welke categorie (en dus bijbehorend screeningsniveau) zij vallen. Daar waar afgeweken wordt van het beleid, wordt de reden hiervan vermeld. Op basis van bespreking in het casusoverleg wordt dit overzicht steeds geactualiseerd.

Categorieën:

- 1: (aspirant) politieambtenaren
- 2: (aspirant) vrijwillige ambtenaren van politie
- 3: externe medewerkers op vacaturebasis
- 4: externe medewerkers werkzaam op aanbestedingen (levering van producten of diensten)
- 5: samenwerkingspartners
- 6: personen die voor werkzaamheden een vaste toegangspas tot een politiepand nodig hebben
- 7: commissie toezicht arrestantenzorg

Specifieke doelgroepen algemeen

Doelgroep	Categorie	Soort screening	Toelichting
Ingehuurd personeel facilitaire diensten	3 of 4	VOG, tenzij	Indien via aanbesteding, kan een VOG worden gevraagd. Indien via eigen contract/overeenkomst met politie, dan bgo-kort.
Arrestanten- verzorgers	3 of 5	BGO-kort of BGO-lang	Dit is afwijking van beleid. Indien de werkzaamheden die zij verrichten niet (wezenlijk) verschillen van de werkzaamheden die een (politie)ambtenaar als arrestantenverzorger zou uitvoeren geldt een bgo-kort Als de arrestantenverzorger in dienst komt van de politie geldt een bgo-lang
Beveiligings- personeel (particuliere beveiligings- organisatie)	4	BGO-kort of BGO-lang	Dit is afwijking van beleid. bgo-kort indien het uitsluitend surveillance in de buitenschil betreft (mobiele surveillance), bgo-lang indien het ook beveiligingswerkzaamheden binnen betreft wanneer er geen politiepersoneel aanwezig is.
Camera- observanten (handhaven van de openbare Orde)	5	Geen	De «partner(s)» is zelf verantwoordelijk om betrouwbaar en integer personeel in te zetten bij de politie. Wij hebben geen grond om de cameraobservanten te mogen / kunnen screenen. (niet in dienst van de politie)
Beheerder Gebouw(en)/ Huismeester	3 of 4	BGO-lang	Dit is afwijking van beleid. Indien de medewerker toegang heeft tot vrijwel het gehele gebouw, is een bgo-lang van toepassing.
Ingehuurd personeel op projecten	3	BGO-kort of BGO-lang	Hangt af van aard werkzaamheden (toegang tot informatie) en duur van het contract (overleg met CLS). Geldt niet op inhuur op een vertrouwensfunctie, dan een veiligheidsonderzoek (overleg via het CLS).

Tolk- en vertaaldiensten	3	VOG BGO-kort of BGO-lang of VO	<p><u>Telefonische tolk- en vertaaldiensten</u> Voor telefonische tolkdiensten geldt een VOG</p> <p><u>Interceptie</u> Voor interceptie geldt een bgo-lang of een VO Indien de werkzaamheden leiden tot inzicht in of overzicht over informatie die een risico kan vormen t.a.v. de nationale veiligheid (overleg via het CLS)</p> <p><u>Overige</u> o.a. schriftelijke vertalingen is het afbreukrisico laag tot hoog. Zij hebben geen zelfstandige toegang tot onze (politie)systemen en / of processen en / of politielocaties. De werkzaamheden kunnen leiden tot inzicht in of overzicht over informatie van minder of weinig tot zeer vertrouwelijke informatie. Hier geldt maatwerk. Afhankelijk van de opdracht / situatie zal gekeken moeten worden (in overleg met het Centraal Loket Screening) welke screening vereist is. Dit kan een VOG, bgo-kort, bgo-lang of VO zijn.</p>
'Relatie'. Persoon die in het kader van relatie-management een dag meeloopt op een afdeling.	-	Geen	Wordt aanbevolen betrokkene vooraf geheimhoudingsverklaring laten tekenen en steeds te begeleiden + selectie welke informatie betrokkene krijgt.
Wetenschappelijk onderzoek	-	Geen. Hooguit VOG vragen	O.b.v. art 4:7 Bpg is er de mogelijkheid om informatie te delen t.b.v. wetenschappelijk onderzoek. Wpg stelt geen aanvullende eisen.
Stagiairs ³	-	Geheimhoudingsverklaring VOG BGO-lang of BGO-kort	<p>Bij (snuffel)stage van slechts een dag of enkele dagen, volstaat een geheimhoudingsverklaring (geen KA account en toegang tot politiesystemen met operationele informatie). Afhankelijk van de stageplek, dan wel de activiteiten die de stagiair gaat verrichten, kan de stagebegeleider bepalen of voorafgaand aan de stage een verklaring omtrent het gedrag (VOG) noodzakelijk is.</p> <p>Bij (praktijk)stage langer dan 1 week bgo-kort. Stagiairs kunnen over een KA account beschikken, maar geen toegang tot politiesystemen met operationele informatie.</p> <p>*LET OP: Stagiairs die werkzaamheden verrichten die niet (wezenlijk) verschillen van de werkzaamheden behorend bij een LFNP functie of indien de stagiairs structureel toegang hebben tot gevoelige informatie, overleg met CLS noodzakelijk of hier bgo-lang van toepassing kan zijn.</p> <p>*LET OP: Indien de LFNP functie is aangewezen als een vertrouwensfunctie kan een aanvullend (A of P) veiligheidsonderzoek noodzakelijk zijn. Daarbij geldt enige terughoudendheid, overleg via het CLS.</p>
HTV-P studenten	-	BGO-lang	Voorafgaand aan het politiedeel (snuffelstage) volstaat een geheimhoudingsverklaring (ze worden begeleid,

³ 10.2.g

[s/stage-lopen-bij-de-politie/overzicht](#)

			<p>geen KA account, geen toegang tot politiestructuren met operationele informatie).</p> <p>Voor de HTV studenten geldt, zodra ze het politiedeel gaan volgen (nadat hun geschiktheid is vastgesteld) volgt een bgo-lang. Zodra ze doorstromen naar het initiële politieonderwijs dient er opnieuw een bgo-lang te worden uitgevoerd.</p>
Minor studenten		VOG	De Minor Politiekunde is bestemd voor niet-politiestudenten en toegankelijk voor alle studenten in het hoger onderwijs. Ze volgen dan aan de Politieacademie (PA) colleges.
Medewerkers OM die in het kader van de kwaliteitslag gekoppeld worden aan politiemensen	3	BGO-lang	Valt onder werkzaamheden verrichten voor de politie en valt dus onder het Protocol BGO.
Rijkswaterstaat-medewerkers met C2000 portofoons (en overige gelieerden)	-	Geen	Evt. RWS wijzen op hun verantwoordelijkheid voor betrouwbaar personeel (zij kunnen zelf VOG vragen aan personeel). Betreft geen autorisatie; hooguit verstrekking. Permanent meeluisteren op het noodhulpkanaal is niet toegestaan.
Buitenlandse collega's die (vaak .h.k.v. stage) meedraaien met politie-medewerkers.	-	Geen. Wel screening volgens eisen eigen land.	Voorwaarde dat er door een leidinggevende (afhankelijk van het land en inrichting) op strategisch niveau een verklaring wordt gegeven dat deze instaat dat deze persoon op voldoende wijze is gescreend volgens eisen van eigen land. En geheimhoudingsverklaring laten tekenen indien in aanraking met operationele informatie. Bij een vertrouwensfunctie geldt dat een security clearance uit het land van herkomst wordt verzocht die afgegeven is door de veiligheidsdienst.
Samenwerking Bijzondere Opsporingsdiensten (BOD)	-	Geen	Binnen Wpg domein is er sprake van free flow of information. BOD'en vragen hun medewerkers een VOG en hebben soms vertrouwensfuncties.
Landelijke meldkamer-samenwerking	-	Geen	Meldkamerpersoneel: medewerkers in dienst van politie krijgen een bgo-lang. Verder worden reeds bestaande afspraken gehandhaafd. Als er geen afspraken waren met partners, bgo-kort (alleen voor nieuwe medewerkers).
Inspectiediensten	-	Geen	Geen grondslag voor screening.
Externe BOA's	-	Geen	Voor het verkrijgen van de opsporingsbevoegdheid dient de BOA te beschikken over een VOG profiel opsporingsambtenaar en kan Justis een betrouwbaarheidstoets uitvoeren
herintredende politievrijwilliger	2	BGO kort	Het gaat hier alleen om voormalig executieve medewerkers die formeel uit dienst zijn gegaan en op

			eigen verzoek of dat van het korps graag weer als vrijwilliger in uniform, dus in de uitvoering wil herintreden. Het geldt niet voor de politievrijwilliger in de ondersteuning.
Wapenkamer-beheerders	1	BGO-lang + geheimhoudingsverklaring	Komen in aanraking met vuurwapens en munitie
Landelijke Deskundigheidsmakelaar (LDM)	1	VOG, BGO-kort of BGO-lang + geheimhoudingsverklaring	Zijn opgenomen in een databank die gebruikt wordt op moment dat specifieke expertise nodig is in een politieonderzoek. Sommige experts worden veelvuldig ingezet andere maar sporadisch. Als ze kennis moeten nemen van gevoelige informatie, overleg met het CLS of een bgo-kort of bgo-lang van toepassing kan zijn.

Specifieke doelgroepen Ondersteunende Dienst Politieacademie (ODPA)

Doelgroep	Categorie	Soort screening	Toelichting
Accountants	3	BGO-kort of BGO-lang + geheimhoudingsverklaring	Accounts worden ingehuurd door de PA. Soort screening hangt af van de aard van de werkzaamheden (toegang tot informatie)
Acteurs (algemeen)	3	VOG + Geheimhoudingsverklaring	Deze groep acteurs worden ingezet om algemene vaardigheden te trainen.
Acteurs (specialisme)	3	VOG, tenzij geheimhoudingsverklaring	Deze groep acteurs worden ingezet op specifieke doelgroepen binnen de politie t.b.v. observatie- en geweldsvaardigheden. Worden ze ingezet voor bijv. TBO dan bgo-kort. Is er sprake van een bijzondere informatiepositie of bijzondere rol in een bijzonder proces, dan bgo-lang.
Blauw talent studenten	1	Geen	Dit zijn studenten die nog niet volledig door de selectie zijn gekomen en daarom worden bijgeschoold op specifieke onderdelen. Ze komen niet op een locatie van de Politieacademie.
Examinatoren	2 of 3	BGO-kort of BGO-lang + geheimhoudingsverklaring	Hangt af van de aard van de werkzaamheden (toegang tot informatie)
Gast docenten	-	VOG, tenzij geheimhoudingsverklaring	Indien inhuur plaatsvindt via eigen contract/overeenkomst met politie, dan bgo-kort. Overleg via het VIK-PA en onderwijs over de soort screening
Lotus slachtoffers	-	VOG + geheimhoudingsverklaring	
Onderzoekers (projectbasis)	2	BGO-kort of BGO-lang + geheimhoudingsverklaring	Hangt af van de aard van het onderzoek (toegang tot informatie) en de duur van het contract (overleg met VIK-PA) N.B. bij wetenschappelijk onderzoek zijn wij verplicht tot informatieverstrekking. Dan geen screening.
Raad van Toezicht	-	VOG + geheimhoudingsverklaring	In de Wet op het LSOP en het politieonderwijs wordt de raad van toezicht gepositioneerd als onafhankelijk orgaan. De leden van de raad van toezicht vallen niet onder artikel 10 Wet op het LSOP en het politieonderwijs en daarmee is er geen grondslag voor een BGO en/of veiligheidsonderzoek.

Selectie Psychologen	1	VOG, BGO-lang + geheimhouding- sverklaring	Selectie psychologen zijn in dienst van de PA en houden zich primair bezig met het afnemen van intredeselecties voor de politie. Bgo-lang indien inhuur of via contract op LFNP-functie.
----------------------	---	---	--

Bijlage 2 Vertrouwensfuncties

In deze bijlage staat e.e.a. uitgelegd over vertrouwensfuncties (ook terug te lezen in de Leidraad aanwijzing vertrouwensfuncties, nadere uitwerking van de Wet veiligheidsonderzoeken, www.aivd.nl)

Sluitstukgedachte

Bij de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsonderzoeken (Wvo) is gesteld dat het aanwijzen van vertrouwensfuncties het sluitstuk dient te zijn van een samenhangend pakket aan maatregelen ter bescherming van de nationale veiligheid. Het aanwijzen van vertrouwensfuncties en het instellen van een veiligheidsonderzoek kan alleen plaatsvinden nadat 'alle in redelijkheid te nemen fysieke en organisatorische maatregelen' zijn genomen, maar desondanks restrisico's overblijven waarbij schade aan de nationale veiligheid mogelijk is. De sluitstukgedachte is tevens van belang om te voorkomen dat onnodig een inbreuk wordt gemaakt op de privacy.

Verantwoordelijkheden vakminister, werkgever en AIVD

De meest betrokken minister (vakminister) wijst met een besluit vertrouwensfuncties aan, dit in overleg met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Deze verantwoordelijkheid heeft hij gemandateerd aan het hoofd van de AIVD. De werkgever is op grond van de Wvo (art 3, lid 2 en 3) verplicht om informatie die relevant is voor de aanwijzing van vertrouwensfuncties aan de vakminister en de AIVD te verstrekken, zodat deze in staat zijn om tot de juiste afweging te komen.

De werkgever mag de (kandidaat-)vertrouwensfunctionaris pas met de vervulling van een vertrouwensfunctie belasten nadat de AIVD ten aanzien van die persoon een Verklaring van geen bezwaar (Vgb) heeft afgegeven. Iemand eerder laten starten op een vertrouwensfunctie is strafbaar gesteld in de Wvo (art 14). Wanneer reeds bestaande en bezette functies naderhand worden aangewezen als vertrouwensfuncties, geldt dat de werkgever de (kandidaat-)vertrouwensfunctionaris zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen acht weken uit de functie ontheft als de (kandidaat-)vertrouwensfunctionaris niet instemt met het uitvoeren van het veiligheidsonderzoek of als ten aanzien van de (kandidaat-)vertrouwensfunctionaris een Vgb is geweigerd. Deze termijn geldt ook als een Vgb wordt ingetrokken.

Categorieën vertrouwensfuncties

Binnen de politieorganisatie worden vertrouwensfuncties aangewezen op niveau A of P, waarbij niveau A de zwaarste categorie is. P-vertrouwensfuncties zijn een variant van het B-niveau (dat de AIVD kent), waarvan de uitvoering onder mandaat door de politie zelf plaatsvindt.

Aanwijzing vertrouwensfuncties

Een belangrijk, maar niet het enige uitgangspunt voor de aanwijzing van een vertrouwensfunctie binnen de politie is de toegang tot politiegegevens binnen de door de Wet politiegegevens (Wpg) gestelde kaders. De meeste vertrouwensfuncties binnen de politie zijn vertrouwensfuncties vanwege de toegang tot gevoelige, dan wel kwetsbare politiegegevens. Bij functies met een bijzondere informatiepositie betreft het functies waar beschikt wordt over gevoelige informatie, over veel gegevens die met elkaar gecombineerd gevoelige informatie opleveren of vanwege de mogelijkheid tot sturing geven op basis van gevoelige informatie.

Bij dit criterium gaat het om de mate waarin een bekleder van een functie toegang heeft tot informatie en daarmee het inzicht en overzicht kan verwerven, of om een functie waarin het handelen van andere functionarissen kan worden beïnvloed. De mate van schade die een functionaris kan aanrichten, is afhankelijk van de gevoeligheid van de informatie en de mate van overzicht.

Bijlage 3 Herhaalonderzoeken

Betrouwbaarheid- en geschiktheidsonderzoeken

Personeel met aanstelling

In art 8b Barp is de mogelijkheid opgenomen een herhaalonderzoek te doen bij wijziging van werkzaamheden: bij aanstelling in een andere functie; bij de vervulling van een functie gedurende ten minste vijf dienstjaren of bij een redelijk vermoeden van ernstig plichtsverzuim dat de integriteit of de verantwoordelijkheid van de betrokkene raakt.

Op dit moment is er ook geen standaard herhaalonderzoek na een bepaald aantal jaren en zal steeds beoordeeld moeten worden of de omstandigheden zo veranderd zijn dat een herhaalonderzoek gewenst is.

Wanneer iemand langdurig buiten de politie werkzaam is geweest (langer dan een jaar), maar er sprake is van een terugkeergarantie of er een detachering was dient er bij terugkeer een BGO te worden uitgevoerd. Afhankelijk van de situatie kan dit een BGO lang of kort zijn. Wanneer betrokkene op een vertrouwensfunctie terugkeert dient na het BGO ook een veiligheidsonderzoek te worden uitgevoerd.

Een weigering Vgb voor een vertrouwensfunctie of een intern onderzoek kan geen aanleiding zijn een herhaalonderzoek uit te voeren (het vermoedelijk plichtsverzuim is dan al onderzocht en indien aangetoond, zijn er consequenties aan verbonden).

Externen

Ten aanzien van externen geldt dat een herhaalonderzoek wordt geadviseerd na 5 jaar (BGO lang) of na 2 jaar (BGO kort). Hierbij moet wel rekening worden gehouden met proportionaliteit.

Veiligheidsonderzoeken

Functieclustering/mobiliteit vertrouwensfunctionarissen

Op grond van de Wvo wordt een veiligheidsonderzoek ingesteld naar een persoon in verband met de vervulling van een bepaalde functie die is aangewezen als vertrouwensfunctie (betreft functies waarbij schade kan worden toegebracht aan de staatsveiligheid). Er wordt in het veiligheidsonderzoek gekeken naar de kwetsbaarheden van die specifieke functie in relatie tot de desbetreffende persoon. Daaruit volgt dat als diezelfde persoon een andere vertrouwensfunctie gaat vervullen, opnieuw een veiligheidsonderzoek moet worden uitgevoerd. Desondanks is het onder bepaalde voorwaarden mogelijk om van vertrouwensfunctie te wisselen zonder dat een nieuw veiligheidsonderzoek en een nieuwe Vgb nodig is. Om deze mobiliteit mogelijk te maken, worden functies met vergelijkbare kwetsbaarheden aan elkaar gekoppeld (functieclustering). In beginsel zijn dit functies die op dezelfde grond en op hetzelfde niveau zijn aangewezen. Binnen de politie geldt dat alle functies geclusterd zijn, met uitzondering van de vertrouwensfuncties die zijn aangewezen op de aanwijsgrond boegbeeld extern (BE). Voor vertrouwensfuncties die zijn aangewezen als boegbeeld extern geldt dat dit een afzonderlijk functiecluster vormt. Dit betreft functies als korpschef, lid korpsleiding en politiechef. Wanneer iemand een dergelijke functie gaat bekleden, zal een nieuw veiligheidsonderzoek noodzakelijk zijn.

Wanneer de persoon niet inhoudelijk andere werkzaamheden gaat verrichten, is geen nieuw veiligheidsonderzoek noodzakelijk. Wanneer de betreffende persoon andere werkzaamheden gaat

verrichten, en er is sprake van functieclustering, mag de Vgb niet langer dan 5 jaar geleden zijn afgegeven. Daarnaast zal wel een nieuw onderzoek moeten worden ingesteld als de betrokkene een functie op een hoger vertrouwensniveau gaat vervullen (de persoon beschikt bijvoorbeeld over een Vgb-P maar gaat een vertrouwensfunctie A verrichten. Op dat moment geldt dat een A-veiligheidsonderzoek is vereist).

Vb:

- Als iemand van A naar P gaat, blijft zijn Vgb geldig, mits niet ouder dan 5 jaar;
- Als iemand van P naar P gaat, geldt hetzelfde;
- Als iemand van A naar A gaat, geldt hetzelfde;
- Als iemand van P naar A gaat, is een nieuw onderzoek noodzakelijk (A in dat geval).

Herhaalonderzoeken

De uitvoering van periodieke herhaalonderzoeken na vijf jaar of een veelvoud daarvan is in de wet als mogelijkheid opgenomen. De voorkeur is om veiligheidsonderzoeken voor A-vertrouwensfuncties elke vijf jaar te herhalen en voor P-vertrouwensfuncties elke tien jaar. Op dit moment is er geen beleid voor herhaalonderzoeken en is afgesproken dat na de personele reorganisatie hiervoor beleid wordt opgesteld. Als er grote wijzigingen zijn in het privéleven, dienen medewerkers dit te laten weten, zodat beoordeeld kan worden of een nieuw onderzoek aanbevolen is.